

A' ROMAI TSASZARI ES AP. KIRALYI FELSEG
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

In d'été BÉTSBÖL Kedden 7. Februariusban 1792.

Belső elegyes Tudósítatok. Library Cluj

Azt írja a' *Návidi* Levelek írója, hogy valahol csak Belgiumban egy Magyar Katona áll, a' mind annyi *Nagy Sándornak* tartatik. — Itt a' mi Magyar Gránáté. ossaink igen jól élnek, és nagy betsületben tartatnak. — Minthogy a' *Vandernót* és a' *Vandipen* fel-zavart halas-tó-jában még a' viz egészzen meg-nem szállott, számos Sergek vagynak ezen környékre induló-félben; de még eddig ugy tapasztaltjuk, hogy az ide rendelt Bétsi Gárnizon-is helyben vagyon. — Mennek és jönnek ugyan a' Kabinétok Kurirjai egymásra — és a' Frantziák, Belgák, Lenzyelek 's mások környülállásairól csak Aprilis felé fogunk valami bizonyost hallani — addig-is énekeljünk Sz. *Dáviddal*: *Adj Békefegyvet, Ur Isten!* 's t.

L.

A'

A' mi Hazánk és Nemzetünk édes Attya II-dik *Leopold* egélf-F. Ts. K. Udvarával kívánt egélségben vagyon, és Koronánk örökölse *Ferentz* Fő Herceg-is kedves Élete-párjával együtt frissebben kezdtenek lenni. — — Febr. 1-ső napján, a' két Magyar Hazabéli Nemes Ifjúság közzül 9-en neveztetének-ki a' N. Magyar K. Telförző Sereghez Hadnagyoknak: u. m. Erdélyből: „ *Balog Adám, Andráy és Enycter* Urak; Magyar Országból pedig: „ *Véglesi, Semsei, Rátkovitz, Jankovits, Böhm, Geister* Urak. — — Ugy értjük, hogy a' F. Nápolyi Király-is egy Magyar Formaruhás Gárdát állított-fel a' maga Olofztaiból, ez az az egy néhány rendbéli kard és köntös, mellyet Bétsben tinaltatott ő Felsége, tsak mufrául vitetett vélna, hogy a' többinek ott készithassanak azon formákra — sőt némelylek ugy álmadoznak, hogy ezen Magyar forma Olofz Gárdának született Magyar Gavallér fogna lenni fő Kapitánya. — A' Nápolyba útozott Gróf *Zitsi* Iván Ur ő Nga Hitesének Kotsija 4-szer törvén el az uton Nőpölyig, Florentzián túl 5 órákig kemelenített gyalog menni ő Nga. — Ugy értjük, hogy Magyar Országból útban vólnának 12 vállagatott Jánusz Kuvaszok Béts felé, mellyeket innen a' Nápolyi Felség szántára azért vífznek, hogy ott a' Farkasok ellen való kutyák el-fzaparitathassanak.

Felséges Urunk, Nyitra-Ivánkai *Vitéz* Imreh Urat, 500 for. éltendei fizetéssel, a' *Kassai* Nemzeti Fő Oskolának Királyi Direktorává tenni méltoztatott. — A' *Boláogságos* *Szus* nevéröl neveztetett *Kolosvári* — vagy *Kolosmonostori* Országos Leveles Tárnál *Requisitori* Hivatalra léptenek, a' Ref. részről *Fulep Deaky* Sámuel, az Unitárius részről pedig *Bartha* Moses, mind ketten *Kolosvári* Városi Tanács Urak. — A' múlt hónapnak 16-dikán a' N. *Jász* és *Kún* Városbélieknek közönséges Gyülések tartatott, mellyben, eddig vólt Kerületbéli *Fiskális* *Már* András Ur Kis Kúnsági Kapitány-nak

nak választatott, és ennek helyét foglalta *Fazekas* András Ur.

Már az Erdélyi *Deputáció*nak némelly része Bétsbe érkezett. — Itt vagynak *Tseh* Orizának is *Deputátusai*; még pedig fontos dologban a' mint mondják; és már két ízben voltanak ő Felsége előtt. — A' Frantzia Követ' *N. utas* Uvról is azt mondják, hogy mióta a' másokban egy *Kurirt* küldött volna Bétsből Páris felé — nem o'ly vidám, miint ennek-elötte.

A' *Kollorédó* Josef gyalog Sergénél volt Kapitány *Mosel* Urat ő Felsége Oberflájdinántá és a' maga Gen. Adjutántjává tenni méltosította. — Egy *Schöfler* nevű Májor a' múlt Pénteken a' *Leopold* hidjáról ugrott a' Dunába, 's máig-is oda van, és ugyan azon napon reggel egy *Schakman* Sergebéli vasas Káplár a' fő vigyázaton lötte agyon magát; hogy Strázsamesternek nem tették.

Amaz esmeretes jó szivű Hazafi, N. *Nyitra* V-gyei fő Ispány Gr. *Forgács* Miklós Ur ő Excjának, azon minden Vevéktől követésre méltó, Nemzeti és Felebaráti szeretettel teljes rendelését és igyekezetét; melly szerint a' V-gyebéli Nemességnek önként való adakozása által, a' V-gye kebelében lévő szegény Nemes Ifjak; és Nemesi Jussal élő gyámoltalanak fel-segítségét kívánják, a' múlt esztendőben közöltük vala Erd. Olvasóinkal. Találkozhatik már most valaki, a' ki ezt kérheti a' *Kurirtól*: mi lett hát mind ezekből Barátom? — Minden dolognak, sőt a' leg-jobbiknak-is bajos a' kezdeté — és az Isten munkájának-is találkozott rögalmazó *Momysa*. — Itt is; ezen bölts Rendelésről némellyek még halál-is féltettek — de még-is véghez ment a' jó izé; men.

Azok a' Nemesi Jussal élő *fiatalkodók*, kik az ezen Rendtartas szerint való lepedésért imádtattak 5 *Clas*sisokra osztattának.

Az 1.) *Clas*sisban azok az ifva Nemes gyerekek és Leánykak valának, kiknek teljességgel lemjék süts.

A' 2.) *Clafsisban* azok valának, kiknek vagy on ugyan valamitskéjek; de a' nevelésre nem elégéses.

A' 3.) *Clafsisban* azoknak az Atyáknak gyermekei tétettek, kiknek olly nagy számmal vagynak gyermekei, hogy azoknak nevelésekre elégtételének.

A' 4.) *Clafsisban* vagynak mind azok a' Nemesséi Jussaljélő szegények; kiket véletlen történet ért, és abból segítség nélkül ki-nem szabadulhatának, u. m. árvíz, jég-erő, tűz, dög, vagy más szerentsétlenségek találának. — Azoknak a' szegényeknek pedig Inliántziájok, kik részegség vagy más feslett erkölts miatt szegények, bé nem vétettetnek. — E' szerint osztattanak fel az idén a' N. Nyitra Vármegyei Nemesséi jussal élő gyámoltalanak, és az 1. Clafsisban 6, a' 2-dikban 7, — a' 3-dikban 21, — a' 4-dikben 13 — az 5-dikben pedig 3 ügyefogyattak az első elztendejébe ezen bölts rendelkezésnek alapisnát nyertének. — Ha minden N. Vármegyék, minden Papi Kerületek ezen az Ösvényen mennének Hazánkban — a' Nemesséi Rend 500 elztendők alatt a' legszébb fényére léphetne, el-öregedett vagy nyavalyásodott Papot pedig soha rongyoson 's kódulni nem látnánk.

NB. — A' Török Követ a' mult éjjel *Soéketen* hált, és ma lovas katonák küldetésének elejébe.

Tseh Országának bizonyos helységében történt: a' Falú Elő-járóji egy Vasárnap' mindjárt a' Prédikázió után bé-menének a' Plébánushoz, ki a' Sekrestjében a' Miséhez készült, és kéri vala őt, hogy venné-le a' nagy Oltár' közepén ékeskedő *Ferantz'* képét. A' Plébánus nem engedett a' rendkívül való kívánságnak mind addig, mig bizonyossá nem tették Halgatóji, hogy semmi botránkozás nem lesz. Le-vétetvén tehát az említett Szentnek képe, elő-áll egy a' Vének közzül, 's ezeket mondá: ime ez *Leopoldnak* a' mi Atyánknak képe, ő kegyelmes Királyunk és Atyánk nekünk; illik, hogy az ő képe előtt mondja Tisztelendő Atyaságod a' M. sét, és által adá a' Pappnak Felséges Királyunknak rézre metfzett, és deszkára ragasztott képét. — *Oh boldog együgyűség!*

*Pestről 29-dik Jan. ezeket írják a' Török Követ-ről: — „ Midőn ezen Követ meg-látogatta volna Jan. 26-dikán az itt való Univerfitást, következően-
dő értelmű Beszédet tartott hozzája Barits Adalbert Ur, a' Könyvtár' bé-menetelénél, a' Rektor Magnificus helyett:*

Kegyelmes Ur! — „ A' mi Rektorunk helyett, szerentsém van Excellentziádat, ezen Királyi Univerfitásnak nevében köszönteni, 's meg-köszönni azt a' tiszteletet, mely háromlik ezen Kir. Tanító Hely-re abból, hogy Excell. ad méltóztatott meg-látogatni, mellyet mi annyival nagyobbra betsülünk, mivel értésünkre esett a' közönséges Levelekből, hogy Excell. ad esmerőse, és Barátja a' Tudományoknak. Hogy ezen meg-betsülhetetlen történetet még a' mi utánnunk következőknél-is el-felejthetlenné tegyük, el nem mulatjuk azt ezen Királyi Fő Oskola' Krónikájába bé-iktatni.

Ezen Beszédre adott feleletjét a' Követnek, így fejezte ki a' Tolmács:

„ Köszöni ezen tiszteletet, mellyet mutattak személlye eránt. Mindenkor betsülte ő a' tudományokat, 's betsülik azokat minden ő Hazájaíai-is. Magokban gondoltatván a' tudományok, ugyan azonok-is ő nállok, mint az ide-valók; tsupán abban különböznek: hogy az ő vállásokhoz képest vagynak el-intézve ő nállok a' tudományok. Többire, kívánnya meg-nyerni ezen tudós Férjsiaknak neveiket, kik őtet így meg-tisztelik, hogy azokat örök emlékezetnek okáért magánai meg-tarthatsa.„

*Midőn az emlékeztető pénzeket nézegette volna: kérdezte, ha volna é azok között a' mostani Szultán' pénzei közzül? 's mihelyt értette, hogy még nintsen: mindjárt adott öt kisebb aranyakat. Nagyok nem voltak nálla, hanem meg-igértc, hogy azokból-is küld kettőt; küldött-is. 28-dikon a' *Physicum Museumot* látogatta-meg leg-elsőbbben. Szorgalmatosan értekezett Főtisz. Horváth Uról a' *Mu-kihindkról*, és az *Experimentomoknak* okairól, 's
nagy*

nagy figyelemeteliséggel halgatta feleletjeit, 's hozzászólások előadásait. Az említett *Museum*-ból ment a' *Természeti Dolgok Kamarájába* (*Naturalien-Kabiné*), 's nem győzte azt eléggé dicsérni. Egy, a' vele lévő Török közzül kérdezte, ha nem volna é olyan madár, a' melly tüzet eszik, 's ő nállok találhatik? A' miénk mondották, hogy nintsen. — Valami tsudálkozásra méltó dolgot akart szegényke említeni, 's kívánta mutatni, hogy ő látott valamit olyat, a' mi nintsen mi nállunk. — Két *M'ltóságok* eránt, különös háladatosságát bizonyította meg a' Követ; ugyanint *Personális Örmén-i* ő *Excell. ja*, és *Özregy Belezny Generálisné* ő *Nsága* eránt. Az elsőnek (kit *Primo Kadink*, az az: *Felső Birónak* hitt) azt ígérte, hogy vizsgálza menévén hazájába, levelezni fog ő *Excell. jával*. — *Beleznyné* ő *Nságát* meg-látogatta a' maga házánál, 's ott közönte meg személyesen azon kegyességét, melly szerint ez a' nagy *Dáma*, a' mig itt mulatott a' Követ, mindenüve a' maga hat lovas hintáján hordatta. — Ma, az az *Vasárnap* délelőtti 9-edfél órakor indult el innen a' Követ, nagy ágyúdurrogások között 's *Katonáktól* kísértetve *Vázt* felé, a' merre már tegnap el-indította előre a' *bagázsiját*. — Az *Emberci*, egy ide való tanuló *Gyermekeket* el-vittek magokkal. — Maga a' Követ is vitt-el egy *Embert*; de nem *hir* nélkül. Az *Ember*, a' múlt *Török* hadban fogatott volt el, 's fel-tserélvén a' *Mahometáni* hitet a' *Keresztyén* hittel, *Katonává* lett a' *Gyulay* *Reg. jében*. Most, hogy meg-hallotta a' *Török Követ*' el-érkezését: fogta biz ő magát, 's oda szökött hozzája, jelentvén, hogy ő vissza akarna menni. A' *Törökök* mindjárt *török* kaptára ütötték az *Embert*, egy *pajtásfa* ugyan tsak rá esmért még is. *Hirt* vizt tahát az *Obesternek*. Ez kívánnya vissza az *Embert*. A' *Követ* kérte a' *Generálisfágot* hadd vihesse el-magával az *Embert* *Bétsbe*, a' hol esedezni fog a' *Tsászár* előtt annak el-botsáttatásáért: mellyet ha meg nem nyerend: szakkállára

kállára (embérségére) fogadta, hogy vissza fogja hozni az Embert. A' Generálisság, engedett kérésének."

Szakóltza (Nyitra Vár.) 27. Jan. — „A' Nyitra V-megyei, és a' Morva határ-szélbéli szomizéd Parasztoknak — vagy ha a' Sécó tól deriváltathatik Seculárisoknak, az execution kezdett Perek és tseté-patéjok így festetik le a' maga valóságos színnel: — „Magyar és Morva Országok között a' határ-szél felett való vetélkedés már sok elzúdnoktól fogva feun-forong, és Nyitra és Trentson két határos V-gyeinknek tsak nem egy aránt Morvával közhatáros (innét Szakóltzától 6 mértföldnyire) szegeletje az tárgy, melly a' közelebb történt vilangást-is okozta vala. Fenn forgott az említett vetekedés, vagy villongás a' közelebb múlt Ország Gyűlésén-is; 's annak el-intézésére Kommissziót is rendeltek ki az Ország' Rendjei, mellynek Feje Gr. Battyáni János. Morva Ország' részéről is rendeltetett hasonlóképpen Kommisszió. Ezen két Kommisszióknak együtt kellett volna dolgozni; de a' hegyeken lévő nagy havak, és kemény hidegek gátot vetettek szándékjoknak, azért is tsak a' jövő tavaszra halasztották munkájokat. De azt a' két Ország' Parasztjai nem várhatták; hanem 3—4 százan ölzve csoportozván mind a' két részről, otsmányul meg-verekedtek egymással. Három ember a' tsata-piatzon maradott. A' mi Tótjaink, nem tsak megtartották helyeket; hanem haza-is kergették a' Hándkokat (Morvákat). Hogy több ember halál ne történhessen, Hazánk' részére a' Nassau Vassas Regimentjéből egy Osztály; a' Morvai részre pedig Kinszki könnyű Dragonyos Regimentjének egy Osztálya küldetett, közbe vették t. i. a' két Osztályok a' per alatt lévő részt, mellyre egyik Osztálybéli Paraszt se hajthatja már addig a' marháját, vagy fát vágni nem mehet, mint képzelt sajátjára: míg a' Kommissziók el nem igazítják a' pert.

Ha az igaz mondás nem rágalmazás — egy jó pipa *Döbrei* dohányt nem ér az egész Tél — gyalázatjára vagyon a' fzegény Fárságnak. — A' mi — *Noé* Bárkájabeli ölves Galambotskáink, a' Sár miatt alig mozdulhatnak - ki a' házból — 's ha kotsin mennek-is a' *Redutba* a' zsebekbe kelle- tik vinni egy tizta tzipellöt. Az egész télen, ha 3 nap és 3 éjjel havazott, megint annyi idő alatt e- sett az első Bétsben; most pedig első Tavaszi ki- kelet vagyon — gyakran fzeles nedves és egész- telen levegő. — Illyen formán van é másutt-is, valahonnan tsak Leveleket vélzünk. — Hóld. M. Vásárhelyről azt írják, hogy itt a' Tél egy nap az egész elztendőnek minden részét el-fzokta játszodni — most Tavaszi, most öfzi, 's majd nyári szinben mutatya magát, és hasig ér a' Sár. — — — — Erdélyben a' Székely földön olly kelleme- tes idők jártak, hogy egészfen az ujj elztendőig mind a' mezőkre jártanak a' barom tsordák leze- löre. — Ha a' *Kolosvári* Fársángos telet akarod képzelni, nézz meg egy fertöbe keveredett Sertést — M. Vásárhelyt meg ne indúly nagy tsizmával a' *Poklos* uttzában; mert a' Sárban marad a' tsizmád, 's ha meztláb haza gyalagolhatz meg-közfönöd — de kinek? a' Télnek, és — a' sár Patronusainak — kik azon nem iparkodnak, hogy nekünk már valahára tsinos, egészséges és szép Városaink lé- gyenek. — *Arad* körül a' Maros 2 rendbéli ára- dásaival nagy károkot okozott a' Télén, és talám az egész Várost-is el-borította volna, ha a' V. Is- pány T. *Edelspacher*, és a' fő Notárius T. *Török* Albert Urak magok nem gátlatták volna. — A' *Karpatus* hegyei körül-is tsak így viselte magát az idén a' Tél. Jan. 16-dikán a' *Tizsa* ki áradt és drá- gaságot okozott; mert itt a' rozsnak köblét 6 már- jársra, a' búzának 12-töre emelte. — Lengyel Or- szágban és Orosz Országban illyenkor talpát fzokta nyalni a' Medve a' barlangban — most hasig úfz a' sárban. — Béts körül ujjságban sem lehet je- get vagy havat látni — na ugyan tél vagy!

Türedelmi jegyzések. — „ *Békés V. megyének Gyula* nevű M. Városában a' R. Katholikusok egy néhány esztendőkkel ez előtt Templomot építvén, a' Réformátus igen nagy segítséggel valának ekkor — most a' Réformátusok építenék Templomot itten, 's mit tsinálnak a' R. Katholikusok? 40 szekereket minden kérés nélkül ki-állítottak, és önként való segedelemmel vagynak a' Templom építésben amazokhoz — e' már a' valóságos költsönös felebaráti szeretet!!! *Debretzennek-is* ezt ohajtjuk — — — !!!

Arad 1. Jan. — A' fzemét dombon vakargáló *Ézopus* Kappannya egy gvémántra találván, így rivallatt-fel: *jacet indigno tanta res loco!* Most egy Nemes Levélre kapot a' fzemét domban ezen Káros. — Történt ugyan is ama boldogtalan emlékezetű *Hóra* világban, hogy egy gaz ember meg-öl egy Nemes Embert, 's annak vagyonját, és Ns Levélét magához vévén, *Arad* Vármegyébe jött. Itt, *Gyarak* nevű helységben házat 's fízölöt vett, a' hól feleségével 's gyermekeivel edgyütt békével lakott miad ekkoráig mint Nemes Ember. A' napokban réá esmér egy régi esmerőlse, 's hirt vitt felölle *Zaránd* Vármegyébe. *Zaránd* Vármegye pedig tudósította *Arad* Vármegyét, 's kérte, hogy adná által néki az említett gonosz-tévöt. El-küldetett tehát innen, *Fő-Biró Kátfzonyi* Károly Ur *Gyarakba*, hogy fogassa-el a' gyilkost, 's pénzzé tételvén minden vagyonját, küldetné mind a' pénzt, miad a' gonosz-tévöt *Zaránd* Vármegyébe: melly meg, is lett. „

A' Szepeségről 22-dik Jan. 1792. — „ *Plátót* ki-nevették, midön az embert ezen magyarázattal írta-le: „ az ember két lábú toll nélkül való állat, holott ezen le-írás, még a' máii meg-okosodott idő Szakaszban-is fokakra ilhetik, mivel találtatnak illy két lábú állatok, a' kik az emberiséget fízülő okos értelmet le-vetkezvén, öly dolgokat tselekefznek, a' melyek tsak az állati tulajdonságot láttatnak tze-gérez-

gérezní. Mert ugyan-is, midőn majd csak nem az egész Európának minden részeiből azzal az örömmel harsogna a' Kurir trombitája, hogy már az emberek meg-világosodván le-vetkeztek régi vadságokat, és atyafiságosan ölelgetik egymást a' Toleranzianak áldozó Templomában. — Imé a' mi hideg földiünkrol, egy ezzel egészfen ellenkező történet adja elől magát. Ezen N. Szepes Vármege-nek egy *Szlovenka* nevű Orosz falujában, (a' melynek határán számos gazdag Bányák vagynak, 's ugyan ezen okon, sok minden valláson lévő Tiszt Urak, és munkás emberek telepedtenek-meg) történik ezen Hónak 12-dik napján, hogy egy Augustána Valláson lévő embernek gyermeke meghal, ez, a' Felsőleges engedelem, és rendelés szerint maga Vallásán lévő Papot hozat a' szomszéd Városból, és az alatt az Orosz temetőbe sirt ásat, mint szokott helyen (mivel már ide Felső. *Leopold* Uralkodása alatt-is kéttizer, 's háromszor-is temetkeztek az Evangelicusok) és semmit nem ellenkezett benne az Orosz Póp, de most mit gondol? eszébe jöven vad szokása, 's azt-is meg-gondolván, hogy mostan Stolát nem kap, ki-megy 's férre vereti a' harangokat, és parantsollya az embereinek, (kik már mindenféle veszedelmes eszközökkel öszve futottanak vala, nem tudván mi dolog légyen) hogy az eretneknek ásott sirt mindjárt bé-hányák, de ezek talám okosabbak lévén nállánál nem akarták tselekedni, azért maga ki-megy Káplányával, és Mesterével, és bé-hányák a' már meg-ásott gödröt. A' más részről lévő emberek látván a' dolgot, és azt-is meg-gondolván, hogy ha azt keményen fogják, majd veszedelmes következesek származnak. Azért ezek a' Földes Uraságtól meg-vett Birteleken ásának hirtelen Sirt; de még ekkor sem leve vége ez ostoba lármának, mivel midőn az Augustána Valláson lévőek vinnék már halottyaikat újra férre vereté az harangokat, és a' Szentséget a' Templomból ki-akarván hozni avál kívánta indítani a' Vallásnak vak színe alatt az ostoba vé-

pet a' Protestánsoknak agyba főbe való veretteté-
ésekre, és nem hit semmi szónak, mellyel kívánták
néki tudtára adni, hogy már ök nem akarják az
Orosz temetőbe temetni, (azt gondolván ez a' 30
elzrendős *Jánborfzki* Basilius vagy inkább *B — li-*
sous nevü öreg Pop, hogy erőszakkal az ő temető-
jökbe akarják vinni. Már a' lárma a' leg-vezedel-
mesebb ponton is állott. De az Evangélikusok ek-
kor-is mint obofsabbak, meg-gondolván mind két
részről eshető vér-ontásokat, egészfen visszfa-tér-
tenek, és a' falun kívül távulról el-vívén a' halot-
tat, ugy temetékel egy félre való szokatlan hely-
re. De nem tsuda másképpen ez, egy olyan üves
vén Atyától, a' ki a' más világ felől is, tsak olly
hideg észszel gondolkodik, mint a' moštaniól. Ő
az az egyetlen egy ember, a' ki már ez előtt egy
néhány elzrendőkkel el-készítetvén Koporsóját, az-
tat belőlről fekete bárány bőrrel meg-béleltette,
és meg-hagyta, hogy midön meg hal, tehát őt ab-
ba fektessék, ugy a' mint el készítette, hogy a'
más világon meg ne fázzan. — Bóldog Isten be-
vékony fekete Filozofia! — E' továbbá az a' jó
szivü lelki Atya, a' ki a' szegény bért meg-fizetni
nem tudó embereinek feleségeit hideg házba bé-
szokta rkefeszteni, és ottan hideg vízzel öntözteti
mind addig mig meg-fizet néki. Ez az igaz Kris-
tus szolgája! Uram világosítsd-meg az ő elméjét,
hadd lálson! — Egy más nevezetes Casus-is esett
ezen N. Vármegyében, de a' mely még Karátsón előtt
történt, és már a' Német Ujságba is ki-jött. Ez,
ugy láttatik, hogy a' felebaráti szeretetet-is sellyül
haladja (excedállyva). Egy bizonyos fő Rendü Ur-
nak Udvari Papja az alatt az idő alatt, mig az
Ur *Lőrsön* a' Vármegye Gyűlésén mulatozott, az
Alszonnyal (a' kivél már ez előtt-is alattomba ba-
rátságba völt) meg-egveznek, és a' Pap a' hosz-
szú ruhát Uniformisá változtatván el-szökének bé
Lengyel Országba, és máig-is oda vagynak mind
ketten. Az Alszony el vitt magával (a' mint be-
beszelliük) 20-ezer forint kész pénzt, és 10-ezer fo-
rin-

vintot érő egymás drága portékákat, 's ezzel-is tétézé Izerentsétlen Iorsát Uri hiv Férjének. De a' mi még ebbe leg-irtoztatóbb az, hogy ezen kegyetlen Alzfzony 5 jeles magzattyaít hagyta itt érzéketlenül. — Lám: hogy itten-is párosodni kezdenek a' lelki Atyák, nem tsak Frantzia Országban. — Továbbá azt-is kívánom az Urnak tudtára adni, hogy már a' 16 Városok-is vízfűza nyerték régi szabadságokat, és e' Izerint ki-szabadulván a' Várme-gyének törvényes hatalma alatt, már magoknak Grófot, Fiskálist, Notáriusokat, és Alsősorokat is választottanak Mltgos Báró *Vásey* Ur Adminisztratorjok elöl ülése alatt. Ezeket kívántam közleni az Urral, miut bizonyosokat.

Külső Országi Tudósítáfok.

Az *Anglus Miniseriom* most közönségesen-is ugyan, de különösön a' Frantzia ujj Constitutzionra nézve minden maximumait a' leg-nagyobb titokban tartya; és ezekről nem-is előbb fogunk valami bizonyost hallani, hanem tsak a' Parlamentomi üléseknek kezdetével, a' mikor, ha valamit az Anglus Udvar ujjítani akar, kéntelenítettik a' dolgokat közönséges tanátskozás alá botsáttani. — A' mi a' népet illeti, ez leg-nagyobb örömét abból vészti, ha a' Frantzia Constitutzionnak erősítésére, tsak valamit-is szolgálhat. — A' Frantzia Nemzet-is félre láttatik tétnek lenni a' régi kevélységet; mert ha tsak 200 Livra ajándékkal jön-is a' N. Gyűlés elejébe, valaki, el-fogadja jó szívvel még az idegentől-is. — Jan. 17-dikén egy *Villiám Bekker* nevű Londoni Anglusnak Levele olvastaték-fel, mellyben ez tsak azt akarta a' Frantziáknak tudtára adni, mely ki-mondhatatlanul örvendjen az Anglus Nemzet a' Frantziák Constitutziójának, 's végre 200 Livráknak ajánlásával rekeszté-bé Levelét.

Magában ugyan 200 Livra nem fok: de ezen apróság ajándékok sokkal nagyobbaknak lehetnek poszáji, 's leg-alább könnyű az e' féleből által lát-ni,

ni, hogy, ha az Anglus Ministerium nem akarna- is a' Frantziák Conſtituziojának barátává lenni, azzá lenni, a' nép által kéntelenittik. — Az Anglus Nemzet hozzá hasonlithatatlan. A' Frantziát leg-erősebben gyűlöli, kivált az Amériikai hadtől fogva. Azonban, mivel a' Geografiai esmerettségé igen kitsin kivált a' népnek, mindent, a' mi nem *Skotus* vagy *Irandus*, Frantziának nevez. De annyira meg-elegedett a' maga boldogságával; hogy ha a' tölle olly erősen meg-vettetett Nemzetek közül valamelyik hozzá folyamodik, már azt jó szí-vel segiti. — Midőn 1742-ben *Mária Theresiát* minden felől az ellenség szoritaná, némelly Anglus Dámák drága gyöngyeiket pénzé téves, már 100-ezer font Sterlingeget szinte indítanak vala ezen nagy Fejedelem Alszouynnak segittségére, a' midőn ollyan jelentést vevének reméltelenül, hogy ő Feisége az egész Anglus Status' oltalmát kívánnya, nem pedig magános személyeknek segittségét. — A' mi a' Frantziákat illet, az Anglus nép a' Frantziákat nem tsak meg-veii, hanem annyira gyűlöli, hogy kivált az Amériikai háború alatt ne mótatta volna magát valaki Londonban Frantzia öltözetben, ha a' leg-nagyobb tsúfságnak és veszedelemnek nem akart ki-tétetődni. Még-is már most a' Frantzia Nemzetet egész igyekezettel az ő ujj Conſtituziojának meg-erősítésére kívánnya segitteni. — Az Anglus Nép Repräsentansai szünetelenül való háboruban vagynak az alsó Parlamentomban valami plánumot meg-erősittetni akaró Udvari Ministeriummal. Ez nállok Törvény, hogy így légyen. — — —

— — — Mások másképpen itélnék, és azt mondják, hogy akár mint szeresse az Anglus nép a' Frantziák ujj Conſtituzioját, nem tehet mindazonáltal annak meg-erősítésére semmit-is, e' következendő környül-állások miatt, mivel — a' dollog külső Országot és nem Angliát illetvén, a' Ministeriumnak nem a' Parlamentomnak vagyon hozzá bé-follyása: — továbbá, az Udvarral szünetelenül

nül ellenkezni szokott rész, és ezeknek *Demosthenesch*, *Fox*, most nem mozoghatván, a' Ministerium le-nyomni igyekezi mindenütt, a' hol lehet, a' lábra kapott igen nagy szabadságot, 's nem hogy kezén fogná, hanem el-nyomná, ha lehetne, a' Frantziák Constitutioját: — ennek felette a' Frantziákkal való háborútól, nem csak az Europai minden más Udvarok, hanem az Anglus Udvar-is fél, és azt ugy nézi, hogy a' miatt a' Revolutzionnak tize még Angliára-is által hatni fogna. — — —
— Azok a' Politikusok tehát, kik így okoskodnak, azt mondják, hogy akár mint fogjon az Anglus nép a' Frantzia Patriotismus mellett, az Udvar és Ministerium csak ugyan ellene fog lenni a' Frantziák szabadságának, és az ő új Constitutiojának le-rontásán edgyütt munkálkodik más Udvarokkal.

A' III. Gyűlés előtt egy idegen Fejedelemeinek panaszos Levele fordula Jan. 17-dikén elő, melyben az iránti kér vala magának elég-tételt, hogy egy Frantzia patriota újság író, az Angliai szabadságot akarván követni, ellene némű-némű alacsonyított hangon hit vévina. — Ezen panaszra a' N. Gyűlés ily válaszzt ada, hogy a' Frantzia Törvény éppen ugy tartozik az idegeneknek az igazság tétellel, mint a' született hazasíjaknak: keresés tehát a' Fejedelem, a' mit kíván, törvényesen.

A' *Lyon*i Püspöki Megyében egy Pap e' következendő szavakkal hirdeté-ki a' maga házosiúladoságát a' Katétrából: — „*Atvénjiai!* Tudom, hogy az én szolgálómnak viselőlsége naponként mind jobban jobban kezdi magát előttetek jelentgetni; mellynek hogy én légyek az oka, már tovább nem titkolhatom. Meg-határoztam magamban, hogy az az által esett botránkozásnak követülajdon magam háritsam-el. Lakadalmat akarok tehát velle honap után tartani. Minnyájtokat jó szívvel látalak a' vendégségbe — mit egyetek és igyátok, léfzen elég.”

A' *Brabantziai* öfzve esküdteknek Komplettyva a' leg-meg-átalkodottabb fel-tétellel tökélette vala el magát vagy győzedelemre, vagy a' végső-velzedelemre. A' *Brüsszelben* szinte ki-indulásának utolsó órájában el-fogatott *Vanderhóp* nevű *Ageus*, fogságra való esése előtt tsak két napokkal-ezzel biztattya vala magát, hogy ő meg nem hal addig, míg vagy koronaát nem teiznek fejére, vagy fel nem akasztják.

Az a' 17 éltendő Polgár Leányka, kit ugyan ennek alkalmatosságával tettenek fogságra, egy ki-válóztatott szépségű, tanult és értelmes szemből. A' testvér Battyával való levelezésen éaték rapa, ki már a' ki-vándorlott *Erabántusokkal* régen a' *Franztzia* széleken táboreszik.

Ama nagy nevű és emlékezetű Vezérnek a' *Tong-rolói* Abbásnak jószágaiban igen sok el-ásott fegyverekre és egyéb hadi készületekre találának ezen napokban. — Nevezetes ezen *Brabantziai* Statusok iránt az, hogy valamint eddig a' szép szóra leg-kevesebbet hajtottanak, éppen tsak ennyi mértékben láttatnak meg-ijetteknek lenni az ö öfzve esküdtött társaiknak el-fogattatásán-is — a' melynek kételkedésen kívül tétetett bizonytsága az, hogy midön Jan. 16-dikának éttzakáján *Brüsszelben*, *Louvénben*, *Antverpiában*'s a' több főVárosokban leg-alább-is ötvenig való fő Koriféusok el-fogattattanak volna, a' Statusok más nap magok közzül haladék nélkül egy izámos Deputátziot küldötteenek az *Austriai* *Belgium* tellyes hatalmú Ministerhez Gróf *Mitternich*-hez, melly Deputátzió által tudtára adták ennek azon síjdalmokat, mellyet benne az ö *Constituziojoknak* az által esett meg-rontatása okozott, hogy a' Statusnak némelley tagjai fogságra tétettek. — Ezen Deputátziónak Gróf *Blitterswijk* röviden ilyen feleletet adott, hogy ezen ügyekben a' *Törvénynek* Itélő-birájijhoz folyamodjandó.

Egy *Brütizeli* Levél, melly már majd minden Német Levelekben olvastatik, és ezért neki mi-is néma-néma hírelt adhatunk, azt erőlsiti, hogy ezen
 öfzve

öszve szvetkeztek *Komplótjának* plánuma már *Van derhópnál* szórólszóra meg-tanáltatott, — — — — — Jó részt igaz a

Politikusoknak az a vélekedése, hogy bájoson, és tsak jól meg gondolva lehet az Európai Udvaroknak Frantzia Országgal háboruba elegyedni. — Hofszú kezei vagynak a Frantzia Propágándának.

A Spanyol Udvar ismét elő-vette a maga Országába menő idegenek ellen tett rendeléseit, és azt kívánnya ismét, hogy az idegenek ki-fogás nélkül köteleztessenek azon esküvés formájának el-mondására, mellynek kívánásától a Király a minap-is másoknak tsak igen fok kérésére állott vala el.

Tsudállatos, hogy az *Orosz Birodalomban* még eddig a Rebelliónak leg-kisebb nyoma se mutatya magát sohol-is: a Svédok Királya pedig a magának vett fő Uralkodói hatalmat ezen revolucziós idők alatt erősítette-meg a maga Statufsáin ugy, a mint az valaha alig vólt. — Az egy Lengyel Koronára való következés lehet hamarébb az az egyenetlenségnek almája, melly az *Északi Udvaroknak* jó békefségét meg-zavarhatja.

Portugalliában a múlt Nov. 27-dikén fok helyeken föld-indulások lévén, az óltától fogva ugy nézi a nép az ide vándorlott idegeneket, 's kívát a Frantziákat, mint a kik a magok meg-világosodott áhítatofság nélkül való szabad gondolkodásaik által húzták volna az Istennek ezen oltorát az ő földekre. A több rosznak el-kerülhetése végett a leg-áhítatosabb Protzefsziok 's más egyéb Isteni szolgálatok meg-szünés nélkül gyakoroltatnak, és az idegenek igen mérgesen üldöztetnek.